

Kylien neuvottelukunnan ja vapaa-ajan asukkaiden toimikunnan asettaminen valtuustokaudelle 2025–2029

11163/00.02.04/2025

Tekninen lautakunta 10.12.2025 § 248

Valmistelija: maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttila, puh. 020 615 7826, minna.anttila(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Esitetään kaupunginhallitukselle kylien ja vapaa-ajanasukkaiden neuvottelukunnan asettamista valtuustokaudelle 2025–2029 ja neuvottelukunnan toimintasäännön hyväksymistä sekä kolmen (3) kaupungin edustajan ja varaedustajan valitsemista neuvottelukuntaan.

Kylien ja vapaa-ajanasukkaiden kuntalain 22 §:n mukainen osallisuutta ja vaikuttamista tukeva toiminta on osoittautunut tarpeelliseksi jo aiemmillä valtuustokausilla, kun kylien neuvottelukunta ja vapaa-ajanasukastoimikunta ovat toimineet erillisinä.

Kylien neuvottelukunta on edistänyt tiedonkulkua ja yhteistyötä kaupungin toimialojen ja kylien välillä ja lisännyt kylien keskinäistä verkostoitumista ja yhteistoimintaa. Kylät ovat olleet edustajiensa kautta aktiivisesti mukana toiminnassa.

Vapaa-ajanasukastoimikunnan toiminta on edistänyt vapaa-ajanasukkaiden tiedonkulkua ja yhteistyötä kaupungin toimialojen, paikallisten toimijoiden, yritysten ja asukkaiden välillä, mikä on lisännyt vapaa-ajanasukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia ja vahvistanut yhteisöllisyyttä.

Kylien ja vapaa-ajanasukkaiden osallisuutta ja vaikuttamista tukevan toiminnan kehittämiseksi ja tehostamiseksi on nyt esitetty yhteistä toimielintä.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Kuntalain 22 §:n mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Laissa lueteltuihin edistämisen keinoihin kuuluvat esimerkiksi keskustelu- ja kuulemistilaisuudet, kuntalaisraadit, yhteistyö palvelujen käyttäjien kanssa palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä sekä mielipiteiden selvittäminen ja asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteisen aktiivisuuden tukeminen.

Kouvolan kaupungin kylien neuvottelukunta ja vapaa-ajanasukastoimikunta ovat toimineet vuodesta 2009 alkaen, ja ne on asetettu valtuustokausittain. Sekä kylien että vapaa-ajanasukkaiden osallisuutta ja vaikuttamista tukevaa toimintaa halutaan jatkaa myös valtuustokaudella 2025–2029.

Toimielinten jatkoa valmisteltaessa on saatu ohjausta selvittää toimielinten yhdistämisen mahdollisuutta ja toiminnan kehittämistä. Tekninen lautakunta kokouksessa 3.9.2025, §:t 150 ja 151 (asiat poistettiin esityslistalta), ohjasi tarkastelemaan vaihtoehtona uudenlaista toimintatapaa kylien ja vapaa-ajanasukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien järjestämiseksi.

Osallisuutta ja vaikuttamista tukevan toiminnan järjestämiselle on peruste kaupungin strategiassa 2025–2029 – Tavoite: hyvinvointia asukkaille. Muun muassa aktiivinen ja osallistava ympäristö ja kyläyhteisöt, aktiivinen vapaa-aika sekä asukkaiden mukana olo päätöksenteossa ja palveluiden kehittämisessä kuuluvat tavoitteen alle.

Kaupunginvaltuuston 13.11.2023 hyväksymässä Maaseutupoliittisissa linjauksissa 2023–2027 kyläyhteisöt kuvataan maaseudun voimavarana, ja vapaa-ajanasukkaat nähdään elinvoimaisten maaseutualueiden tukena ja todetaan, että kaupungin houkuttelevuutta on parannettava ja vapaa-ajanasukkaiden tarpeita ja toiveita huomioitava.

Kouvolan kaupungin hallintosäännön 26 §:n mukaan tekninen lautakunta huolehtii maaseudun ja vapaa-ajan asutuksen kansalaisosallistumisen järjestämisestä.

Toiminta kaudella 2021–2025 ja perustelut toiminnan jatkamiselle

Kylien neuvottelukunta

Useimmilla Kouvolan kylillä on kyläyhdistys, joista suurin osa (n. 50) oli nimennyt edustajansa kylien neuvottelukuntaan ja oli mukana neuvottelukunnan toiminnassa päättyneellä toimikaudella.

Kylien neuvottelukunnalla on ollut toimintaohje, jonka mukaan sen tehtävänä on edistää tiedonkulkua ja yhteistyötä kaupungin toimialojen ja kylien välillä ja lisätä kylien keskinäistä verkostoitumista ja yhteistoimintaa.

Kylien neuvottelukuntaan on kuulunut kylien sisäisen päätöksenteon tuloksena valitut edustajat kaupungin kylistä sekä 3 kaupunginhallituksen nimeämää edustajaa. Myös Kymenlaakson kylät ry:llä ja Pohjois-Kymen Kasvu ry:llä on ollut oma edustajansa kokouksissa. Neuvottelukuntaan valituille kylien edustajille on maksettu kokouksista matkakorvaukset, mutta ei kokouspalkkiota eikä muiden kustannusten korvauksia.

Kylien neuvottelukunnan toimintaohje kaudella 2021–2025 on **oheismateriaalina**.

Kylien neuvottelukunnan 7.4.2025 pidetyssä kokouksessa laadittiin lausunto neuvottelukunnan tarpeellisuudesta. Lausunto on **oheismateriaalissa** Lausunnot Kylien neuvottelukunnan ja vapaa-ajanasukastoimikunnan toiminnan jatkamisesta.

Vapaa-ajanasukastoimikunta

Kouvolassa on noin 7 300 vapaa-ajan asuntoa ja noin 11 000 vapaa-ajanasukasta. Vapaa-ajanasukkaat nostavat kaupungin väkimäärää ja elävöittävät kyliä sekä käyttävät paikallisia palveluita. Vapaa-ajanasukkaat ovat olleet mukana osallisuutta ja vaikuttamista tukevassa toiminnassa mm. vapaa-ajanasukastoimikunnan kautta.

Vapaa-ajanasukastoimikunnalla on ollut toimintaohje, jonka mukaan sen tehtävänä on lisätä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa kaupungin organisaation, paikallisten toimijoiden ja vapaa-ajanasukkaiden välillä.

Vapaa-ajanasukastoimikuntaan on kuulunut 9 Kouvolan vapaa-ajan asukkaat ry:n ehdottamaa ja alueittain nimettyä vapaa-ajanasukkaiden edustajaa sekä 3 kaupunginhallituksen nimeämää edustajaa. Myös Jaalan kesäneuvostolla, Valkeala-klubilla ja Kouvolan vapaa-ajan asukkaat ry:llä on ollut oma edustajansa kokouksissa. Kokouspalkkiot ja matkakorvaukset on maksettu kaupungin hallintosäännön mukaisesti. Matkakorvaukset on suoritettu kaupungin sisäisistä matkoista.

Vapaa-ajanasukastoimikunnan toimintaohje kaudella 2021–2025 on **oheismateriaalina**.

Vapaa-ajanasukastoimikunta ehdotti 28.3.2025 pidetyssä kokouksessaan toimintaa jatkettavaksi myös seuraavalla valtuustokaudella 2025–2029 ja totesi toiminnan olevan tärkeää. Lausunto on **oheismateriaalissa** Lausunnot Kylien neuvottelukunnan ja vapaa-ajanasukastoimikunnan toiminnan jatkamisesta.

Kylille ja vapaa-ajanasukaille järjestettävän osallistumisen ja vaikuttamisen toimintatavan yhdistäminen

Kylien ja vapaa-ajanasukkaiden osallistumisen ja vaikuttamisen kanavana ovat aikaisemmin toimineet erilliset toimielimet. Toiminnan jatkamista on valmisteltu huomioiden edellisen kauden toimielimien lausunnot toiminnan tarpeellisuudesta sekä saatu ohjaus toiminnan kehittämisestä ja tehostamisesta.

Erillisten toimielinten ja yhteisen toimielimen toimintatapavaihtoehtoista ja kustannuksista on laadittu vertailu. Lisäksi on selvitetty verrokkikaupunkien tapoja järjestää kylien ja vapaa-ajanasukkaiden vaikuttamistoimintaa.

Valmistelun edetessä on päädytty esittämään yhteistä toimielintä, kylien ja vapaa-ajanasukkaiden neuvottelukuntaa. Sen puitteissa voidaan

uudistaa osallisuutta ja vaikuttamista tukevaa toimintaa ja kehittää ja tehostaa toimintatapoja.

Kylien ja vapaa-ajanasukkaiden neuvottelukunnalle on laadittu toimintasääntö. Toimintasääntö on **liitteenä**.

Vertailulaskelma kokouspalkkioista ja matkakorvauksista on **oheismateriaalina**.

Taulukko kylien ja vapaa-ajanasukkaiden osallistamisen toimintatapa- ja kustannusvaihtoehtoista on **oheismateriaalina**.

Taulukko verrokkikaupunkien vertailu kylien ja vapaa-ajanasukkaiden vaikuttamistoiminnasta on **oheismateriaalina**.

Lisätietoja: maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttila, puh. 020 615 7826, minna.anttila(at)kouvola.fi, maaseutuasiamies Henna Pekala, puh. 020 615 8669, henna.pekala(at)kouvola.fi, maaseutuasiamies Katriina Pirhonen, puh. 020 615 4506, katriina.pirhonen(at)kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättää

1. asettaa kylien ja vapaa-ajanasukkaiden neuvottelukunnan edellä esitetyn mukaisesti valtuustokaudelle 2025–2029,
2. hyväksyä liitteenä olevan kylien ja vapaa-ajanasukkaiden neuvottelukunnan toimintasäännön ja
3. valita kylien ja vapaa-ajanasukkaiden neuvottelukuntaan kolme (3) kaupungin edustajaa ja heille henkilökohtaiset varahenkilöt.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana teknisen lautakunnan puheenjohtaja Mia Ylä-Outinen teki seuraavan muutosesityksen: ” Ehdotan, että kylien neuvottelukunta ja vapaa-ajanasukkaiden toimikunta jatkavat ensi vuoden 2026 entisellään ja vuoden päästä tarkastellaan tilannetta uudestaan kaikkien sidosryhmien yhteistyön ja kuulemisien jälkeen.” Teknisen lautakunnan jäsen Mikko Jaanu kannatti Ylä-Outisen esitystä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja tiedusteli, voiko tekninen lautakunta hyväksyä yksimielisesti puheenjohtajan tekemän muutosesityksen. Tekninen lautakunta hyväksyi puheenjohtaja Mia Ylä-Outisen esityksen yksimielisesti.

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti Mia Ylä-Outisen muutosesityksen: Kylien neuvottelukunta sekä vapaa-ajanasukastoimikunta jatkavat vuoden 2026 entisellään ja vuoden päästä tarkastellaan tilannetta uudestaan kaikkien sidosryhmien yhteistyön ja kuulemisien jälkeen.

Tekninen lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättää

1. asettaa kylien neuvottelukunnan sekä vapaa-ajanasukastoimikunnan vuodelle 2026,
2. Kouvolan kylien neuvottelukunnan vanha toimintaohje vuosilta 2021-2025 sekä vapaa-ajanasukastoimikunnan toimintaohje vuosilta 2021-2025 ovat voimassa vuoden 2026 ajan.
3. valita kylien neuvottelukuntaan kolme (3) kaupungin edustajaa ja heille henkilökohtaiset varahenkilöt,
4. valita vapaa-ajanasukastoimikuntaan kolme (3) kaupungin edustajaa ja heille henkilökohtaiset varahenkilöt.

Teknisen lautakunnan jäsen Sari Laitinen palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus 19.01.2026

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Tekninen lautakunta on kokouksessaan 10.12.2025 päättänyt, että kylien neuvottelukunta sekä vapaa-ajanasukastoimikunta jatkavat vuoden 2026 entisellään ja vuoden päästä tarkastellaan tilannetta uudestaan kaikkien sidosryhmien yhteistyön ja kuulemisen jälkeen.

Tekninen lautakunta siten esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus asettaa aiemman käytännön mukaisesti erillisinä kylien neuvottelukunnan sekä vapaa-ajanasukastoimikunnan vielä vuodelle 2026 sekä nimeää molempiin toimielimiin kaupunginhallituksen edustajat ja näille varajäsenet.

Teknisen lautakunnan esityksessä on, että kumpaakin valitaan kolme (3) kaupungin edustajaa ja heille myös henkilökohtaiset (3) varahenkilöt. Toimintaohjeissa määritellään kuitenkin kolme (3) kaupungin edustajaa.

Viranomaispalveluiden johtajan kanssa valmistelun aikana on selvitetty edustajien toimintaan liittyviä näkökulmia, jotka huomioiden on edelleen perusteltua, että määrää tarkastellaan tältä osin toimintaohjeen mukaiseksi, kuitenkin huomioiden, että edustajien määrä on samalla vielä riittävän laaja, jotta edustajan osallistuminen kokouksiin on eri

tilanteet huomioiden mahdollisimman sujuvaa. Siten kaupunginhallitukselle esitetään, että se nimeää teknisen lautakunnan esityksestä poiketen kolme (3) kaupungin edustajaa kumpaankin elimeen vuodelle 2026.

Kylien neuvottelukunta

Kylien neuvottelukunnan tehtävänä on edistää tiedonkulkua ja yhteistyötä kaupungin toimialojen ja kylien välillä sekä lisätä kylien keskinäistä verkostoitumista ja yhteistoimintaa.

Kylien neuvottelukunnan toimintaohjeen mukaisesti neuvottelukuntaan kuuluu kolme kaupunginhallituksen nimeämää edustajaa sekä kylien sisäisen päätöksenteon tuloksena valitut edustajat kaupungin kylistä. Edustajan nimeävät kylät, joissa on toimiva päätöksentekoeelin tai -järjestelmä. Lisäksi Kymenlaakson kylät ry:llä ja Pohjois-Kymen Kasvu ry:llä on oikeus nimetä edustajansa kokouksiin.

Kylien neuvottelukunnan toimikausi on kaupunginvaltuuston toimikausi.

Neuvottelukunta valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan kaksivuotiskaudeksi kerrallaan. Neuvottelukuntaan valitun kylän edustajan voi vaihtaa kerran vuodessa. Vaihto ilmoitetaan yhteystietolomakkeiden jättämisen yhteydessä. Ilmoituksen liitteeksi tarvitaan yhdistyksen kokouspöytäkirjan ote.

Vapaa-ajan asukastoimikunta

Vapaa-ajan asukastoimikunnan toimintaohjeen 2021-2025 mukaisesti Kouvolan kaupungin vapaa-ajanasukastoimikunnan tehtävänä ja tavoitteena on yhteistyön ja tietojen vaihdon lisääminen kaupungin organisaation ja vapaa-ajan asukkaiden välillä.

Vapaa-ajanasukastoimikuntaan kuuluu kaupunginhallituksen nimeämät edustajat (enintään 3) sekä yhdeksän (9) vapaa-ajan asukkaiden edustajaa, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Lisäksi Kouvolan vapaa-ajan asukkaat ry:llä, Jaalan kesäneuvostolla ja Valkeala-klubilla on oikeus nimetä edustajansa asukastoimikuntaan.

Vapaa-ajan asukastoimikunnan toimikausi on kaupunginvaltuuston toimikausi. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kaupunginhallitus nimeää kaupungin edustajat ja vapaa-ajan asukkaiden edustajia valitaan Jaalan alueelta kolme (3), Valkealan alueelta kolme (3) sekä Kuusankosken, Anjalankosken ja Elimäen alueilta valitaan kultakin yksi (1) edustaja. Kouvolan vapaa-ajan asukkaiden yhdistys Kouvolan vapaa-ajan asukkaat ry tekee esityksen valittavista jäsenistä.

Kouvolan vapaa-ajan asukkaat ry on esittänyt vapaa-ajanasukastoimikuntaan jäseniksi vuodelle 2026:

Jaalan alue

- Leena Raudasoja, varalle –
- Mauri Seppä, varalle Sinikka Seppä
- Jaana Carlenius, varalle Martti Raudasoja

Valkealan alue

- Vaito Niinisalo, varalle Eija Kivilaakso
- Terja Ketola, varalle Anita Antskog-Karstinen
- Pekka Ahlstrand, varalle Pirjo Piensalmi

Kuusankosken alue

- Heikki Räsänen, varalle -

Anjalankosken alue

- Antero Pöyhönen, varalle Petri Ruohoniemi

Elimäen alue

- Hanna Mattila, varalle Tarja Kesä-Heino

sekä yhteisöjen edustajiksi kokouksiin:

Jaalan kesäneuvosto

- Heikki Spoof, varalle Eija Koivuranta

Valkeala-klubi

- Jaakko Janhunen, varalle Juha Vainikka

Kouvolan vapaa-ajan asukkaat ry

- Heli Pieniniemi, varalle -

Liitteenä Kylien neuvottelukunnan ja vapaa-ajan asukastoimikunnan toimintaohjeet, joiden esitetään teknisen lautakunnan päätöksen mukaisesti olevan voimassa vielä vuoden 2026 ajan.

Lisätietoja: maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttila, puh. 020 615 7826, minna.anttila(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. asettaa kylien neuvottelukunnan vuodelle 2026.
2. asettaa vapaa-ajanasukastoimikunnan vuodelle 2026.
3. hyväksyä, että Kouvolan kylien neuvottelukunnan vanha toimintaohje vuosilta 2021-2025 sekä vapaa-ajanasukastoimikunnan toimintaohje vuosilta 2021-2025 ovat voimassa vuoden 2026 ajan. Toimintaohjeisiin päivitetään kaupunginhallituksen edustajien lukumäärätiedot tarvittaessa.

4. valita kylien neuvottelukuntaan 3 kaupungin edustajaa.
5. valita vapaa-ajanasukastoimikuntaan 3 kaupungin edustajaa.

Kaupunginhallituksen päätös: